

Avrupa Tıp Uzmanları Birliği Onkoloji Bölüm Başkanı ve Türk Tıbbi Onkoloji Derneği Başkanı Prof. Dr. N. Serdar Turhal:

Akciğer kanseri erken teşhiste şifa buluyor

Kanser hastalığı, sinsi bir hastalıktır.. Pat diye çıkabilir.. Özellikle de akciğer kanseri.. Akciğer kanserinin erken tanısı için güçlü bir tarama tetkiki yoktur.. Ama belli bir düzeyin üzerinde sigara içen bireyleri 55 yaşının üzerinde tomografiyle taramak istiyoruz.. Erken olarak yakalanırsa, cerrahi müdahale yapılabiliyor. Meme kanseri erken tanısı için mamografi, kalın barsak kanseri erken tanısı için kolonoskopi de önemli. Onkoloji doktorları olarak bütün çabamız, hastaları bize ihtiyaç duyurmayacak evrede yakalayıp tedavi edebilmek, çünkü pek çok kanser gibi akciğer kanseri de erken teşhis edilebilirse hastalar ameliyatla şifa bulabiliyor.

Sayın Turhal, sizi tanıyabilir miyiz?

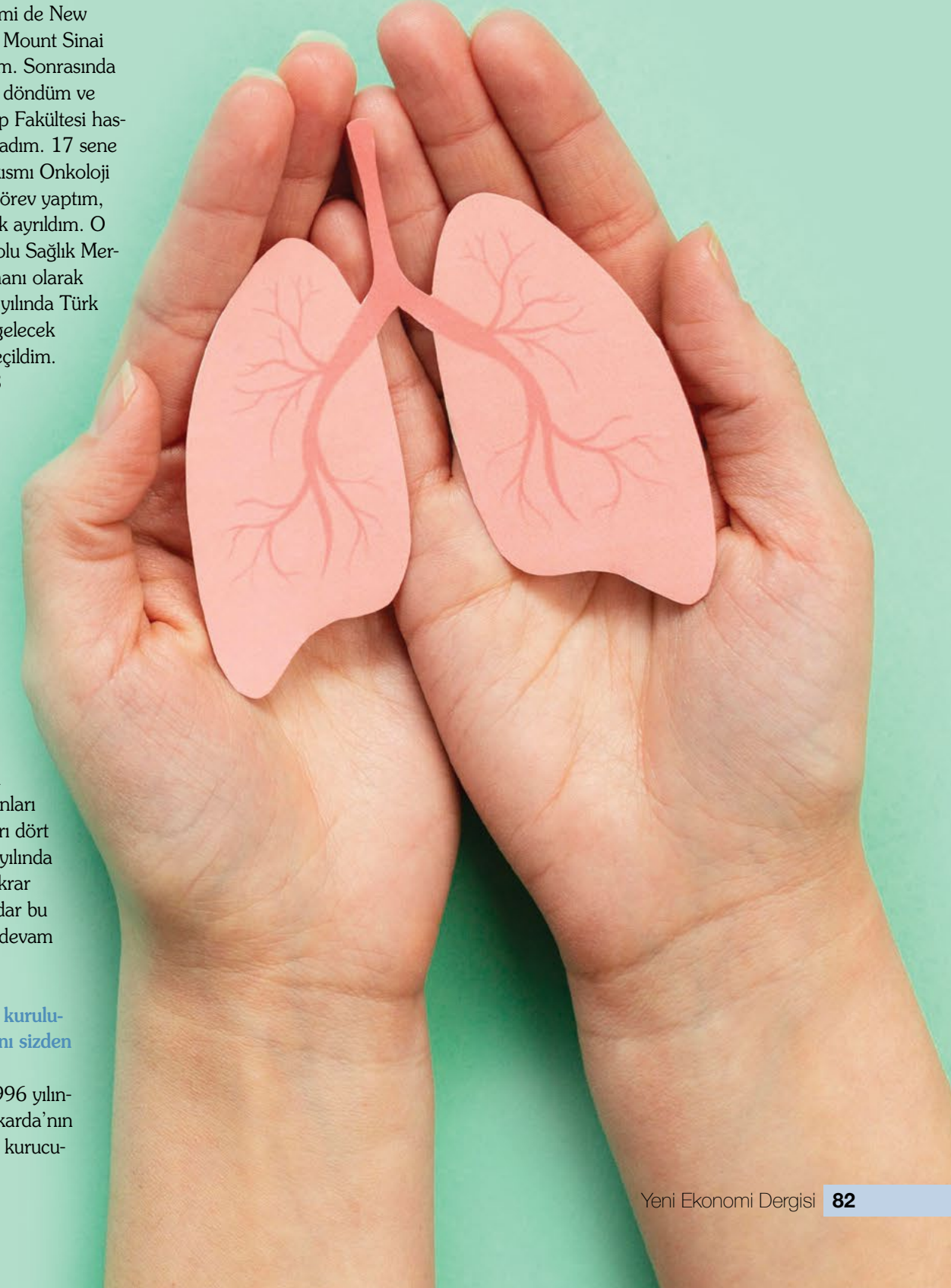
Ben Cerrahpaşa Tıp Fakültesi 5. sınıfta okurken Amerika Birleşik Devletlerine gitmiştim. Orada University of California at San Francisco'da Tıp Fakültesinin 5 ve 6. sınıflarını okuduktan sonra, Dahiliye eğitimimi Yale üniversitesine bağlı bir hastanede yaptım. Onkoloji eğitimimi de New York üniversitesine bağlı Mount Sinai hastanesinde tamamladım. Sonrasında 1997'de Türkiye'ye geri döndüm ve Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi hastanesinde çalışmaya başladım. 17 sene o hastanede, büyük bir kısmı Onkoloji kürsüsü başkanı olarak görev yaptım, 2014 yılında istifa ederek ayrıldım. O zamandan beri de Anadolu Sağlık Merkezinde de Onkoloji uzmanı olarak görev yapıyorum. 2016 yılında Türk Tıbbi Onkoloji Derneği gelecek dönem başkanı olarak seçildim. Başkanlık görevim 2018 yılında başladı, bu sene sonunda tamamlanacak. Bunun dışında 2015 yılından beri, İngilizce adı European Union of Medical Specialists olan Avrupa Tıp Uzmanları Birliğinin Onkoloji Bölümü başkanım.. Bu kurumda Medikal Onkoloji Bölümünün kurulmasına derneğimizin ve Türk Tabipler Birliği'nin desteğiyle bizzat öncülük ettim. Avrupa Tıp Uzmanları Birliği bölüm başkanlıklarını dört yıllığına seçiliyor.. 2019 yılında bu başkanlık görevine tekrar seçildim. 2023 yılına kadar bu görevi yerine getirmeye devam edeceğim..

Onkoloji Derneğinin kuruluşunu ve faaliyet alanlarını sizden dinleyebilir miyiz?

Onkoloji Derneği, 1996 yılında, Prof. Dr. Bülent Berkarda'nın başkanlığında yedi kişilik kurucu-

lar heyeti tarafından kurulmuştur.. Derneğimizin başlıca beş ana faaliyet alanı var. Birincisi; Toplum kanser hastalığı ve tedavisi hakkında bilgilendirmek.. İkincisi; Onkoloji doktorlarının eğitimini en iyi standartlarda verilmesini sağlamak ve eğitim tamamlandıktan sonra

da hizmet içi eğitim dediğimiz süreçte, yeni bilgilerle doktorlarımızın bilgilerini güncellemek, bunu da sınavlarla denetlemek ve belgelemek. Üçüncüsü; Onkoloji doktorlarının özlük haklarıyla ilgili çalışmalarda bulunmak. Dördüncüsü; Üyelerimiz arasında yurt dışında eğitim

haklı alanların bu eğitimleri sürecinde destek sağlamak. Beşincisi; Türkiye’de yapılan uluslararası veya çok merkezli ulusal düzeydeki araştırmaların teşvik edilmesi gayreti içinde olmak.

Onkoloji Derneği Başkanı olarak, Onkoloji ne demektir? Tıbbi olarak bizi aydınlatılabilir misiniz?

Onkoloji, kanser hastalığının tanı ve tedavisiyle meşgul olan bilim dalıdır. Bizler ise Medikal Onkolog veya Tıbbi Onkolog olarak adlandırıyoruz, yani bu hastalığın ilaçla tedavisini yapan doktorlarız. Bir de, Radyasyon Onkologları vardır. Onlar da, bu hastalığı ışın tedavisiyle yani radyoterapiyle tedavi

ederler.

Kemoterapi demekten özellikle kaçındım.. Çünkü yakın zamanda, onkolojik tedaviler daha çok akıllı ilaçlar ya da İngilizcesi targeted therapy veya immunotherapy dediğimiz yöntemlere döndü.. Yani bağışıklık sistemi üzerinden ya da tümörlerin çoğalma yollarını bloke eden sistemler üzerinden tedavilere döndü. Onun için kemoterapi, medikal onkolojinin tedavi yaklaşımlarını tam kapsamayan bir tanımdır.

Onkoloji alanı hastalıkları nelerdir? Onkolojinin alt dallarını da sizden öğrenebilir miyiz?

Biz onkologlar olarak genelde, kan-

ser hastalıklarının hepsini tedavi etmeye talibiz. İstisnai olarak lösemi dediğimiz kan kanserleri hematoloji doktorları tarafından tedavi edilmektedir. Bazı tümör tiplerinin de, ilaçla tedavisi yoktur, yalnızca cerrahi tedavileri vardır.. Ancak bunlar nadir görünen tümörlerdir. Bunların dışında kanser hastalıklarının ana çoğunluğu için, hastalarımıza tedaviyi biz uygularız. Türkiye’de en sık görülen kanserler akciğer kanseri, meme kanseri, kalınbağırsak kanseri, mide kanseri, prostat kanseridir. Bu kanserler başta olmak üzere hemen hemen bütün kanserlerin tedavisinde hastalarımıza yardımcı olmak için hazırız.

Tüm Dünya’yı etkisi altına alan covid-19 (pandemi) salgını, kanser hastalarını bir açmazda bıraktı. Kanser hastalarının bu zor dönemde neler yapmaları gerekir?

Ortada bir kanser hastalığı varsa bu hastalığın hastalara getireceği risk, var olan bir risk., Oysa ki covid’e yakalanmak, potansiyel olarak oluşabilecek risk. Onun için pandemi başlangıcından beri hastalarımıza aktif tedavi alan kanser hastalarıysa buna yönelik tedavilerini aksatmamaları gerektiğini düşündük.. Yalnızca doktorlarıyla el ele çalışarak, belki hastanelere gelip gitmelerini daha seyrekletirecek örneğin hap şeklinde olabilecek tedavilere geçebilirler. Bunun dışında kanser hastalarımızın arasında aktif tedavileri tamamlanmış ve rutin takiplerini yaptırın hastalarımız var. Bu hastalarımız da yeni bir şikayetleri yoksa, rutin takiplerini, bu süre içinde daha seyrek hale getirebilirler dedik. Bu konunun, doktorlarıyla görüşerek işbirliği içinde kararlaştırılması gerektiğini düşündük.

Pandeminin yarattığı kaygı için, psikolojik tedavinin önemi nedir? Hastalarımıza bu konuda neler öneriyorsunuz?

Tabi ki pandeminin yarattığı kaygı ve onkoloji hastasının kanser kaygısı üst üste biniyor.. Hastalarımızın psikolojik destek almalarının önemli olduğunu düşünüyorum.. Hastalarımızın bu yönde

talepleri olursa biz de bu yönde kendilerini yönlendiriyoruz. Psikolojik tedavi almakta, pek çok ülkede olduğu gibi ülkemizde de direnç oluyor.. Hastalar böyle bir tedavi almanın, kendi algısıyla ilgili bir yanlış izlenim yaratacağını düşünüyorlar.. Amiyane tabirle “ben deli değilim” gibi düşünüyorlar. Oysaki bunun deli olmakla hiç ilgisi yok. Psikolojik destek tedavisinden herkesin fayda göreceğini düşünüyorum. Ama hem pandemi hem de onkolojik hastalığıyla baş etme zorunda olan kişilerin böyle bir tedaviden fayda görme derecelerinin daha yüksek olacağını düşünüyorum..

Türkiye’deki onkoloji çalışmaları, sizce yeterli mi? Dünya standartlarında hizmet vermek için neler yapılmalı?

Biz hiçbir zaman yeterli diye düşünemeyiz, doktoruz, mükemmeliyet peşinde koşuyoruz.. Mutlaka daha fazla çalışma ve araştırma yapılabilir.. En büyük sorunlardan birisi, yetişkin insan gücünün az olması. Özellikle devlette hizmet veren onkolog arkadaşlarımız bazen günde 80-100 hastaya hizmet verdiklerini söylüyorlar. Avrupa Birliği’nin standartları, bir hasta için 18 dakika zaman ayırmalı demektir... 8 saatli bir mesai içinde bir doktor arkadaşımızın maksimum 20 hastaya bakabileceğini düşünüyoruz.. Özellikle eğer, eğitim hizmeti, araştırma hizmeti falan verilecekse de arkadaşlarımızın her gün poliklinik yapmamaları gerekiyor.. Doktorlara haftada 50 kadar hasta verilecek olsa, o zaman Türkiye’de de araştırma-ya ve eğitime daha fazla zaman ayrılabilir. Devlette çalışan arkadaşlarımız, bir haftada bakılabilecek hastaya bir günde bakmak zorunda kalıyorlar.. Özellikle devlette çalışan arkadaşlarımızın tatmin edilmesi konusunda da sıkıntılar var. Çünkü, arkadaşlarımızın pek çoğu, devletteki zorunlu görevlerini tamamladığı zaman istifa ederek özel sektöre geçiyor.. Bunun bize arkadaşlarımızın yaşadığı sıkıntılar konusunda bir fikir veriyor olması lazım.. Sadece parasal anlamda kastetmiyorum, çalışma ortamlarında da

daha mutlu olması lazım. Onun için kat edilecek daha çok yol var.

Peki hocam değerli doktorlarımızın istifa etmeyip hastanede kalması için devletimizin ne yapması gerekir?

Olay sadece parayla başlıyor ve bitiyor değil.. Devlette çalışan arkadaşlarımızın daha fazla sözlerinin dinlenmesine ihtiyacı var diye düşünüyorum. Karar mekanizmaları içinde daha aktif olabilmelerine, bir yanlışlığı dile getirdikleri zaman bunun düzeltileceği konusunda ümitlerinin olmasına ihtiyaçları var. İş yalnız parada bitmiyor, haksızlıklar-adaletsizlikler oluyor. Bunlar yönetime yansıtıldığı zaman “bunu yaya yapacaksın, ya da yapacaksın, devlet memurusun, biz böyle istiyoruz” gibi ifadeler oluyor, bu arkadaşlarımız da mecburi hizmet süreleri dolduğu zaman istemese de istifa ederek özel sektöre geçiyor. Biz doktorlar olarak, tamamen hizmet odaklı bir sistemin üzerine sürüldüğümü zü düşünüyoruz. Yani bir doktor, günde 50 tane hasta görmemeli. Görmemeli ama fazla hasta bakmaya zorlanıyorlar. Bütün hastalara bakmazsan disiplin kurallarını çalıştırırım gibi baskı altına alıyorlar. Onkoloji uzmanı olmak da çok uzun yıllar emek gerektiren bir

alan. Nereden baksanız Tıp fakültesinin üzerine 6 yıl daha eğitim gerektiren bir uzmanlık, Tıp Fakültesiyle azami 12 yıldan bahsediyoruz. Mecburi hizmetlerle bu 20 yıla çıkıyor. 20 yaşında başlasanız 40 yaşında uzman oluyorsunuz.. bu yaşta sonra yapacağın edeceksin gibi emir kipleri kullanınca bir çıkış görmüyorsunuz ve fırsatını bulunca kaçıp gidiyorsunuz..

Sizin, Onkoloji Derneği başındaki tecrübeli bir doktor olarak, hastalarımıza tavsiyeleriniz neler olur?

Kanser hastalığı, sinsi bir hastalıktır.. Pek çoğu aniden ortaya çıkabilir.. Özellikle de akciğer kanseri.. Akciğer kanserinin erken tanısı diye güçlü bir tarama metodu yoktur.. Ama belli bir seviyenin üzerinde sigara içen hastalarımızı 55 yaşının üzerinde yılda bir tomografiyle taramak istiyor.. Erken olarak yakalanırsa, cerrahi müdahale yapılabilir.. Meme kanseri erken tanısı için mamografi, kalın barsak kanseri erken tanısı için kolonoskopi de önemli. Onkoloji doktorları olarak bütün çabamız, hastaları bize ihtiyaç duyurmayacak evrede yakalayıp tedavi edebilmek, çünkü pek çok kanser gibi akciğer kanseri de erken teşhis edilebilirse hastalar ameliyatla şifa bulabiliyor.

